

ACC. N:R N. 8091 : 1-6.

Landskap: ..... Småland ..... Upptecknat av: Walter Welin .....

Härad: .....

Söken: ..... KALMAR ..... Berättat av: Ingeborg Jonsson .....

Uppteckningsår: ..... 1941 ..... Född år ..... i .....

Modeaffärer i Kalmar.	s. 1.
Mjölkförsäljning i Kalmar.	s. 2.
Krogar.	s. 3-4.
Soaréer.	s. 5.
Utflykter.	s. 6.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 8091 : 1.

Landskap: ..... Småland ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: ..... Adress: ..... Ingeborg .....
Söcken: ..... KALMAR ..... Berättat av: Jonsson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Modeaffärer i Kalmar.

-Det fanns redan i äldsta tid modehandlare såsom Elise Eneman i bagare Areskogs hus, Fredrique Nordberg vid Stortorget, Elise Rabe m.fl. Dessa fruntimmer gjorde uppköpsresor till Stockholm varje vår och höst och kommo inte bara tillbaka med fina fransyska blommor och annat utländskt utan också med nyheter från huvudstaden. De voro som ett slags levande lexikon. De berättade för kunderna allt som hänt där uppe. De utgjorde ett slags tidningar, om man så vill säga. Och så hade de fina utländska varor med sig. Fint och svenskt var på den tiden ingenting utom möjligen "malmöhandskar".

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 8091: 2.

Landskap: ..... Småland ..... Upptecknat av: ..... Walter Welin .....
Härad: ..... Adress: .....
Söcken: ..... KALMAR ..... Berättat av: ..... Ingeborg
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Mjölkförsäljning i Kalmar.

-I allmänhet var butikerna inte så värst renliga. De voro oftast gallerförsedda, och i fönstren frodades damm och spindelväv. Mjölkmagasinet i modern mening hade den tidens kalmarbor inte en aning om. "Mjolkstället" var inrymt i handelsbodarna, och det stod då oftast bredvid ett tranfat eller något annan lika illadoftande kaly. Ofta var det någon änka eller hustru till en supig man, som åtagit sig att vara mellanhand mellan mjölkleverantören och konsumenterna. Boden kunde då utgöras av det mer eller mindre snuskiga och smutsiga köket eller rent av utav ett boningsrum, som även tjänstgjorde som sängkammare! Och eftersom mjölkhandeln inte var tillräckligt givande, måste dessa innehavare sysselsätta sig med något "bredvid" t. ex. malning av senap. Det fanns emellertid många hushåll som inte behövde köpa mjölk utan rent av kunde förse andra med mjölk. Det var nämligen inte ovanligt på den tiden att en stadsfamilj höll sig med egen ko. När våren kom drev man efter vad jag hört av gamla dessa kor ut på bete på Stensö. Stadens koägare avlönade gemensamt en s.k. kolotta, och när det led mot kväll igen föstes djuren åter hem.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 8091:3.

Landskap: Småland ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: ..... Adress: Ingeborg .....
Söoken: KALMAR ..... Berättat av: Jonsson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Krogar.

-När den äldre Kalmargenerationen skulle gå ut och roa sig riktigt en lördagskväll gick den oftast till Rostad. Men det fanns dessutom en hel mängd krogar, alltså nöjeslokaler av en helt annan natur, dit kvinnor och barn voro förbjudna att sticka sin fot. På Kvarnholmen fanns två stycken: rådhuskällaren och källaren i stads- eller societets- huset. Rådhuskällaren var den äldsta. Dess ålder sammanfaller med rådhusets egen. Även sedan stadshuset kommit till var rådhuskällaren ett omtyckt ställe, där gubbarna samlades om kvällarna kring rom- eller arraksflaskor för att skämta eller röka sin pipa. Eget rökverk behövde de inte föra med sig, ty i hörnen fanns hyllor, där det stod mängder av långskaftade pipor med huvud av masurbjörk eller av målat porslin. I allmänhet söp gubbarna bara på kvällarna. Mat hade de ätit innan de gick hemifrån, men vid riktigt högtidliga tillfällen slog de sig lösa och åt en sexa, om vilken de sedan talade minst en vecka. Då var det glädje i den gamla sand- och enrisbeströdda rådhuskällaren. Där samlades magistratspersoner och tullskrivare, och sannolikt berättades då mer än en musig historia.

När societetshuset kom till vet jag inte, men det fanns redan för hundra år sedan, då en Henrik Witt var källarmästare. Han hade det in på 60-talet, då han inköpte och inredde till källare det f.d. Storckska huset.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M 8091:4

Landskap: Småland ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: ..... Adress: Ingeborg .....
Söcken: KALMAR ..... Berättat av: Jonsson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Av alla de övriga krogarna var det bara en som besöktes av något så när hyggligt folk, och det var den Lundgrenska vid Tullslätten. Det stället var bl.a. mötesplats för stadens bokhållare. I övre våningen hade värden inrett ett slags hasardspel på en med gropar försedd sluttande skiva, en s.k. "fortuna", och detta spel kom rätt så anse-
liga summor att skifta ägare.

Kvinn^mfolk kunde ju inte gärna besöka krogar, om de voro måna om sitt anseende, och det var de i allmänhet i betydligt större utsträckning än nu, men här var för all del också schweizerier såsom Wickströms vid Malm-
bryggan och Aspelins. Ett schweizeri var ungefär detsamma som våra dagars konditorier bara med den skillnaden att det där även serverades punsch och likörer. Sång- och musikkapell brukade också vara engagerade för att roa gästerna.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M. 8091:5

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: Adress: Ingeborg
 Socken: KALMAR Berättat av: Jonsson
 Uppteckningsår: 1941 Född år i

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Soaréer.

-Under vintern arrangerades ofta soaréer, och dessa var av tre olika slag. De finaste var de, dit endast den s.k. societeten hade tillträde, stadens grädda d.v.s. adel, grosshandlare och övriga finare köpmansfamiljer. Dessa fester ägde rum på societetshuset. Det andra slaget av soaréer hade ett något vidare omfång. De voro subskriberade, och i den hade även sådana tillfälle deltaga, vilka ej betalade någon årsavgift till Societeten. Det tredje slaget var de s.k. borgerliga soaréerna. Även dessa voro subskriberade tillställningar, men de som deltog i dem tillhörde köpmanna- och hantverkarkretsarna, vilka inte släpptes in av societeten. Dessa soaréer ägde rum i Storckska salongen, men även här fanns det bommar. De som brukade dansa hos traktörskan Granlund vid Tullslätten eller hos smeden Sjögren vid Storbron släpptes min sann inte hit in. Ungdomen lekte och dansade och roade sig av hela sitt hjärta vid dessa soaréer, och detsamma gjorde de äldre.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M. 8091:6.

Landskap: ..... Småland ..... Upptecknat av: ..... Walter Welin .....
Härad: ..... Adress: ..... Ingeborg .....
Söcken: ..... KALMAR ..... Berättat av: ..... Jonsson .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år ..... i ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Utflykter.

-Midsommar var förr utfärdernas tid. Ångbåtslustresor var man dock litet rädd för. Det hade hänt att fruntimmer svimmat och barn drunknat under en svår storm, men kalmariterna ha ju i alla tider varit duktiga seglare, och man seglade till Öland, Duna, Kolboda, Revsudden och till många flera platser. Och dessutom hyrde man vurstar och begav sig ut med barn och blomma samt en ordentlig matsäck. Man begav sig ibland iväg redan kl. 3 på midsommarmorgonen för att riktigt njuta av naturen.

Skriv endast på denna sida!